

« zurück blättern vor »

GOLTŚLAR subst. m., ab 1527; auch *golclar*, *goldszlar*, *goldtszlager*, *goltslar*, *goltslarz*, *goltslor*, *goltszlar*, *goltślarz*, *guldslaer*, *guldslager*, *guldslagier*, *guldzslar*, *gultszlager*, *gultszlagier*, *gultślagier*; ‘Arbeiter, der Gold oder Silber zu dünnen Blättchen verarbeitet’ – ‘rzemieślnik wyklepujący złoto i srebro na cienkie blaszki’: 1528 Murm 181, SPXVI (*faber*) *bractearius* – *goltślarz*. o 1532 BartBydg 16b 20, SPXVI *aurum cudens*, *goltslor* [!]. o 1534 FalZioł V 70v, SPXVI *Wezmi złota czyŹtego od guldzlaera* [‘...’] *kielko tabliczek*. o 1567 BielSat C3v, SPXVI *Druga fie Źzkodá wielka przez GoldŹzlary dzieie / Iz on rázem kilko Źet Złotyeh w kupę zleie*. o 1581 Szczerb.Sax. 141, L *Złotnicy, malarze, goltślarowie*. o 1689 SekrWyj 92, SP17 *zmawiaią Źię z Goldtszlagerem aby im płaty z-złota albo Źrebra w przygrubŹze bił liŹtki*. o [LBel.] (1689) 1693 Haur Sk. 359, L *Płatkowe złoto i srebro *gultślagierowie na ksiąŹeczki biiq.* – SPXVI, TR, L, SWIL, SW (stp.). o **Var:** *golclar* subst. m. – Sw (stp.); *goldszlar* subst. m., 1567 BielSat C3v, SPXVI o [LBel.] 1587 BielRozm 20, SPXVI – SPXVI, SW (stp.); *goldtszlager* subst. m., [einzQu.] 1689 SekrWyj 92, SP17; *goltslar* subst. m. – L (zan.), SWIL; *goltslarz* subst. m., [hapax] †1527 Mur., Sw – nur Sw (stp.); *goltslor* subst. m., 1532 BartBydg 16b, SPXVI o [LBel.] vor 1913 Henr., Sw – SPXVI, Sw (stp.); *goltszlar* subst. m. – Sw (stp.); *goltślar* subst. m., [hapax] 1581 Szczerb.Sax. 141, L – L, Sw (stp.); *goltślarz* subst. m., 1528 Murm 181, SPXVI o [LBel.] 1532 BartBydg, SPXVI – nur SPXVI; *guldslaer* subst. m., [hapax] 1534 FalZioł V 70v, SPXVI – nur SPXVI; *guldslager* subst. m., [hapax] 1568 SienHerb 484b, SPXVI – SPXVI, L; *guldslagier* subst. m. – L, Sw (stp.); *guldzslar* subst. m., 1567 BielSat, SPXVI o [LBel.] 1587 BielRozm, SPXVI – SPXVI, Sw (stp.); *gultszlager* subst. m. – TR; *gultszlagier* subst. m. – L, Sw (stp.); *gultślagier* subst. m., [hapax] (1689) 1693 Haur Sk. 359, L – L (zan.), Sw (stp.). o **Etym: 1**) nhd. *Goldschlaher* subst. m., ‘Arbeiter, der Gold zu dünnen Blättchen verarbeitet’, GRI. **2**) nhd. *Goldschlager* subst. m., ‘dss.’, GRI. o **Der:** *guldzslaerski* adj., [einzQu.] 1534 FalZioł V 68, SPXVI *rozetryz złota guldzlaerskiego tabliczkę albo trzy z iuchq.* o *goltzslarowa* subst. f., ‘Frau des Goldschmieds’, [hapax] (1539) 1936–1948 CracArtific nr 973, SPXVI *Testamentum goltzslarowae* (–) *Honesta d<omina> Felicia goltzslarowa* [...] *condidit testamentum suum*. o *gultszlagierski* adj., [hapax] 1568 Sien. 375, L *Gultszlagierski fayngolt*. Zuerst geb. L. ❖ Die ältesten Formen sind wohl *goltślar* (u. dgl.) / *gultzslaer*; bereits 1568 wird die letztgenannte an die geltende hochdeutsche Form angepaßt.

« zurück blättern vor »